

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2019-2024

(skrajne daty)

1.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	Wakacyjna praktyka profilowana – wybieralna
Kod przedmiotu/ modułu*	
Wydział (nazwa jednostki prowadzącej kierunek)	Kolegium Nauk Medycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Fizjoterapia
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Niestacjonarne
Rok i semestr studiów	III rok po 6 semestrze
Rodzaj przedmiotu	Praktyka
Koordynator	dr Agnieszka Bejer
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Opiekunowie praktyk powoływani przed praktykami w danym roku akademickim

* - zgodnie z ustaleniami na wydziale

1.2. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Wykl.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	GN	Liczba pkt ECTS
-	-	-	-	-	-	200	-	7

1.3. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.4. Forma zaliczenia przedmiotu/ modułu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Przed przystąpieniem do przedmiotu student posiada wiedzę z zakresu: anatomii, fizjologii, kinezyjologii, biomechaniki, kinezyterapii, fizykoterapii, masażu, fizjoterapii ogólnej, diagnostyki funkcjonalnej, fizjoterapii klinicznej, terapii manualnej, umiejętność pracy z pacjentem.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ , TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu/modułu

C1	Doskonalenie umiejętności samodzielnego badania pacjenta podmiotowego i przedmiotowego pacjenta (w tym obsługi sprzętu do badań funkcjonalnych) zgodnie z ICF .
C2	Doskonalenie umiejętności samodzielnego wykonywania zabiegów fizjoterapeutycznych, (kinezyterapii, terapii manualnej, fizykoterapii i masażu leczniczego) oraz obsługi aparatury i sprzętu do fizjoterapii
C3	Doskonalenie umiejętności analizy programu fizjoterapii i jego skuteczności.

C4	Doskonalenie umiejętności prowadzenia dokumentacji fizjoterapeutycznej, w zakresie wprowadzania danych z przeprowadzonych badań dla potrzeb fizjoterapii i opisu efektów zabiegów i działań terapeutycznych.
C5	Doskonalenie współpracy studenta z zespołem terapeutycznym oraz z pacjentem i jego rodziną.
C6	Doskonalenie umiejętności organizowania i realizowania działań ukierunkowanych na edukację zdrowotną, promocję zdrowia i profilaktykę niepełnosprawności
C7	Doskonalenie umiejętności ruchowych z zakresu wybranych form aktywności fizycznej
C8	Kształtowanie postaw tolerancyjnych dla zachowań wynikających z odmiennych uwarunkowań społecznych i kulturowych, a także kształtowanie odpowiedzialności za przygotowanie do pracy, własne decyzje i odpowiednie reakcje w sytuacjach tego wymagających, a wynikających ze specyfiki zawodu

3.2 EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU/ MODUŁU

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu (modułu)	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
EK_01	Zna zjawiska fizyczne zachodzące w organizmie człowieka pod wpływem czynników zewnętrznych	F.W1.
EK_02	Zna teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy kinezyterapii i terapii manualnej, ergonomii oraz fizykoterapii i masażu leczniczego	F.W2.
EK_03	Zna metody oceny stanu układu ruchu człowieka służące do wyjaśnienia zaburzeń struktury i funkcji tego układu oraz do potrzeb fizjoterapii w dysfunkcjach układu ruchu i w chorobach wewnętrznych	F.W3.
EK_04	Zna metody oceny zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą lub urazem oraz podstawowe reakcje człowieka na chorobę i ból w zakresie niezbędnym dla fizjoterapii	F.W4.
EK_05	Zna metody opisu i interpretacji podstawowych jednostek i zespołów chorobowych w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii	F.W5.
EK_06	Zna zasady postępowania fizjoterapeutycznego oparte na dowodach naukowych (<i>evidence based medicine/physiotherapy</i>)	F.W10.
EK_07	Potrafi przeprowadzić badania i zinterpretować ich wyniki oraz przeprowadzić testy funkcjonalne niezbędne do doboru środków fizjoterapii, wykonywania zabiegów i stosowania podstawowych metod terapeutycznych	F.U1.
EK_08	Potrafi samodzielnie wykonywać zabiegi z zakresu kinezyterapii, terapii manualnej, fizykoterapii i masażu leczniczego	F.U2.
EK_09	Wykazuje specjalistyczne umiejętności ruchowe z zakresu wybranych form aktywności fizycznej	F.U4.
EK_10	Potrafi wykorzystywać i obsługiwać aparaturę, sprzęt do fizjoterapii i sprzęt do badań funkcjonalnych oraz przygotować stanowisko pracy	F.U7.
EK_11	Potrafi wprowadzić dane i uzyskane informacje oraz opis efektów zabiegów i działań terapeutycznych do dokumentacji pacjenta	F.U9.
EK_12	Potrafi inicjować, organizować i realizować działania ukierunkowane na edukację zdrowotną, promocję zdrowia i profilaktykę niepełnosprawności	F.U10.

EK_13	Potrafi określić zakres swoich kompetencji zawodowych i współpracować z przedstawicielami innych zawodów medycznych	F.U11.
EK_14	Potrafi samodzielnie wykonywać powierzone zadania i właściwie organizować własną pracę oraz brać za nią odpowiedzialność	F.U12.
EK_15	Aktywnie uczestniczy w pracach zespołu terapeutycznego	F.U14.
EK_16	Aktywnie uczestniczy w dyskusjach na temat problemów zawodowych, z uwzględnieniem zasad etycznych	F.U15.
EK_17	Stosuje się do zasad deontologii zawodowej, w tym do zasad etyki zawodowej fizjoterapeuty	F.U16
EK_18	Przestrzega praw pacjenta	F.U17
EK_19	Nawiązuje relację z pacjentem i współpracownikami opartą na wzajemnym zaufaniu i szacunku	F.U18
EK_20	Przestrzega praw pacjenta i zasad etyki zawodowej	K.K4.
EK_21	Jest chętny do wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	K.K7.
EK_22	Nie uchyla się od przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób	K.K9.

3.3 TREŚCI PROGRAMOWE

A. Problematyka praktyk – student wybiera 1 spośród 3 działów praktyk

Treści merytoryczne
<p>Zapoznanie z programem praktyk oraz organizacją pracy i regulaminem placówki w której student odbywa praktykę.</p> <p>Omówienie zasad BHP i przepisów PPOŻ obowiązujących w danej placówce służby zdrowia, przeprowadzenie szkolenia stanowiskowego.</p> <p>Określenie zasad współpracy z personelem medycznym z interdyscyplinarnym zespołem terapeutycznym.</p> <p>Przypomnienie zasad prowadzenia dokumentacji medycznej.</p> <p>Omówienie praw pacjenta, zasad etyki i odpowiedzialności zawodowej obowiązującej w pracy z pacjentem oraz stosowanie ich w praktyce.</p>
<p>I. Fizjoterapia w dysfunkcjach narządu ruchu (ortopedia, traumatologia, reumatologia, neurologia, neurochirurgia)</p> <p>1. Ortopedia i traumatologia:</p> <p>pacjenci np.: po złamaniach i zwichnięciach w obrębie obręczy barkowej i kończyny górnej oraz miednicy i kończyny dolnej, z powikłaniami pourazowymi kończyn (np. z zespołem Sudecka), po amputacji kończyn, z urazowym uszkodzeniem kręgosłupa, chorobami zwyrodnieniowymi kręgosłupa i stawów obwodowych oraz po endorpotezoplastyce stawów, z dysfunkcjami narządu ruchu (np. uszkodzenia mięśni, ścięgien, torebek stawowych, więzadeł), z wadami wrodzonymi w obrębie tułowia i kończyn, z innymi jednostkami chorobowymi w ortopedii i traumatologii.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzanie badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta dla potrzeb fizjoterapii (w tym obsługi sprzętu i specjalistycznej aparatury diagnostyczno-pomiarowej) zgodnie z ICF, • doskonalenie umiejętności przeprowadzenia zabiegów fizjoterapeutycznych u pacjentów po urazach i/lub zabiegach operacyjnych aparatu ruchu • doskonalenie umiejętności przeprowadzenia pionizacji biernej i czynnej pacjenta. • doskonalenie umiejętności udzielenia instruktażu pacjentowi dotyczącego samodzielnego wykonywania ćwiczeń usprawniających. • doskonalenie umiejętności oceny wyników wdrożonego postępowania fizjoterapeutycznego.

2. Reumatologia:

pacjenci np. z: reumatoidalnym zapaleniem stawów, zeszywniającym zapaleniem stawów kręgosłupa, chorobą zwyrodnieniową stawów obwodowych i kręgosłupa, po leczeniu operacyjnym stawów biodrowych, kolanowych i drobnych stawów rąk u pacjentów reumatologicznych, z osteoporozą, innymi jednostkami chorobowymi reumatologicznymi.

- przeprowadzanie badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta dla potrzeb fizjoterapii (w tym obsługi sprzętu i specjalistycznej aparatury diagnostyczno-pomiarowej) zgodnie z ICF
- doskonalenie umiejętności wykonywania zabiegów fizjoterapeutycznych u pacjentów z chorobami reumatycznymi w zależności od okresu choroby
- doskonalenie umiejętności oceny wyników wdrożonego postępowania fizjoterapeutycznego.
- praca z pacjentem w zakresie samodzielności w wykonywaniu czynności dnia codziennego

3. Neurologia i neurochirurgia:

pacjenci leczeni zachowawczo/operacyjnie np. z: chorobami naczyniowymi ośrodkowego układu nerwowego (udary mózgu, tętniaki mózgu), z guzami mózgu i rdzenia kręgowego, z bólami głowy i twarzy, ze stwardnieniem rozsianym, ze stwardnieniem zanikowym bocznym, z jamistością rdzenia, z chorobą Parkinsona, rwą kulszową, udową i ramienną, dystrofią mięśniową, z uszkodzeniem pojedynczych nerwów i splotów, z polineuropatią, innymi schorzeniami i urazami układu nerwowego.

- przeprowadzanie badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta dla potrzeb fizjoterapii (w tym obsługi sprzętu i specjalistycznej aparatury diagnostyczno-pomiarowej) zgodnie z ICF,
- doskonalenie umiejętności przeprowadzenia zabiegów fizjoterapeutycznych u pacjentów neurologicznych w zależności od okresu zachorowania
- doskonalenie umiejętności przeprowadzenia zabiegów fizjoterapeutycznych pacjentów po zabiegach neurochirurgicznych w okresie ostrym/przewlekłym po zabiegu
- doskonalenie umiejętności przeprowadzania pionizacji biernej i czynnej pacjenta
- doskonalenie umiejętności oceny wyników wdrożonego postępowania fizjoterapeutycznego.
- doskonalenie umiejętności nauki samodzielności w czynnościach dnia codziennego u pacjenta neurologicznego bądź leczonego neurochirurgicznie. Udzielenie instruktażu pacjentowi dotyczącego samodzielnego wykonywania ćwiczeń usprawniających.

II. Fizjoterapia w chorobach wewnętrznych (pulmonologia, kardiologia, kardiochirurgia, chirurgia, ginekologia i położnictwo)

1.Kardiologia i kardiochirurgia:

pacjenci np.: z nadciśnieniem tętniczym, z chorobą niedokrwienną serca, po zawałach mięśnia sercowego, z wadami serca, z chorobami naczyń obwodowych, po operacjach kardiochirurgicznych i naczyniowych, z innymi jednostkami chorobowymi w kardiologii.

- przeprowadzanie badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta dla potrzeb fizjoterapii (w tym obsługi sprzętu i specjalistycznej aparatury diagnostyczno-pomiarowej) zgodnie z ICF,
- doskonalenie umiejętności oceny wydolności fizycznej, tolerancji wysiłku fizycznego
- doskonalenie umiejętności stosowania zasad kinezyterapii, i bezpiecznego treningu oraz fizykoterapii i masażu
- doskonalenie umiejętności prowadzenia rehabilitacji pacjentów w warunkach szpitalnych i poszpitalnych.
- doskonalenie umiejętności oceny wyników wdrożonego postępowania fizjoterapeutycznego
- doskonalenie umiejętności przygotowania chorego do samodzielnego wykonywania ćwiczeń w warunkach domowych.

2.Pulmonologia:

pacjenci np: z przewlekłymi obturacyjnymi chorobami płuc (jak POCHP, przewlekłe zapalenie oskrzeli, rozedma, astma oskrzelowa), z nieobturacyjnymi chorobami płuc (jak wysiękowe zapalenie płuc, zapalenie opłucnej, zwłóknienia płuc), po zabiegach operacyjnych, innymi jednostkami chorobowymi w pulmonologii.

- przeprowadzanie badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta dla potrzeb fizjoterapii (w tym obsługi sprzętu i specjalistycznej aparatury diagnostyczno-pomiarowej) zgodnie z ICF,
- doskonalenie umiejętności w zakresie diagnostyki funkcjonalnej układu oddechowego i oceny wydolności chorego,
- doskonalenie praktyczne umiejętności obejmujących toaletę drzewa oskrzelowego/oklepywanie, nauka efektywnego kaszlu, prowadzenie ćwiczeń oddechowych indywidualnych i grupowych,
- doskonalenie umiejętności wdrażania technik fizjoterapeutycznych stosowanych w rehabilitacji pulmonologicznej,
- doskonalenie umiejętności oceny wyników wdrożonego postępowania fizjoterapeutycznego.

3.Ginekologia i położnictwo:

pacjentki ze schorzeniami ginekologicznymi: w stanach zapalnych narządów płciowych, zespołach bólowych miednicy mniejszej, w zaburzeniach statyki narządu rodowego i nietrzymaniu moczu, przed i po ginekologicznych zabiegach operacyjnych, psychofizyczne przygotowanie ciężarnej do porodu, pacjentki po porodzie i w położu i in.

- przeprowadzanie badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta dla potrzeb fizjoterapii (w tym obsługi sprzętu i specjalistycznej aparatury diagnostyczno-pomiarowej) zgodnie z ICF,
- doskonalenie umiejętności oceny stanu klinicznego, stanu funkcjonalnego w różnych chorobach położniczo-ginekologicznych,
- doskonalenie umiejętności planowania i wdrażania postępowania fizjoterapeutycznego w schorzeniach ginekologicznych
- doskonalenie umiejętności wdrażania postępowania fizjoterapeutycznego w okresie przedoperacyjnym i pooperacyjnym,
- doskonalenie umiejętności przeprowadzenia ćwiczeń w okresie okołoporodowym
- doskonalenie umiejętności oceny wyników wdrożonego postępowania fizjoterapeutycznego.

III. Fizjoterapia w pediatrii, w zaburzeniach wieku rozwojowego i wadach postawy:

dzieci np. z: zaburzeniami rozwoju psychoruchowego, mózgowym porażeniem dziecięcym, wadami wrodzonymi narządu ruchu, złamaniami kości i po innych urazach narządu ruchu, z aseptycznymi martwicami nasad kości, przepukliną oponowo-rdzeniową, dystrofiami mięśniowymi, uszkodzeniem nerwów obwodowych, wadami postawy ciała, z chorobami układu oddechowego, problemami kardiologicznymi, onkologicznymi i in.

- przeprowadzanie badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta dla potrzeb fizjoterapii (w tym obsługi sprzętu i specjalistycznej aparatury diagnostyczno-pomiarowej) zgodnie z ICF / doskonalenie umiejętności przeprowadzania wywiadu z dzieckiem i jego opiekunami prawnymi
- doskonalenie umiejętności prowadzenia ćwiczeń w wybranych schorzeniach wieku rozwojowego oraz zabiegów z zakresu fizykoterapii i masażu
- doskonalenie umiejętności organizacji, prowadzenia ćwiczeń w zakresie kinezyterapii indywidualnej i zespołowej w wadach postawy w warunkach gabinetu terapeutycznego/sali gimnastycznej/basenu rehabilitacyjnego
- doskonalenie umiejętności oceny wyników wdrożonego postępowania fizjoterapeutycznego.

Prowadzenie dokumentacji medycznej, w zakresie wprowadzania danych z przeprowadzonych badań dla potrzeb fizjoterapii i opisu efektów zabiegów i działań terapeutycznych
Doskonalenie umiejętności obsługi aparatury i sprzętu do fizjoterapii.
Współpraca z różnymi specjalistami w zakresie ochrony zdrowia, uczestnictwo w spotkaniach zespołu terapeutycznego
Doskonalenie umiejętności ruchowych z zakresu wybranych form aktywności fizycznej
Współpraca z pacjentem i jego rodziną.
Instruktaż pacjenta dotyczący zdrowego stylu życia.
Doskonalenie umiejętności przygotowania chorego do samodzielnego wykonywania ćwiczeń w warunkach domowych

3.4 METODY DYDAKTYCZNE

Praktyki: pokaz z objaśnieniem, studium przypadku, dyskusja, nauczanie przez uczestnictwo w pracy z pacjentem.

Praca własna: praca własna z atlasem, książką, czasopismem naukowym – przygotowanie do pracy z pacjentem; prowadzenie dokumentacji fizjoterapeutycznej.

4 METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01-EK_6	Odpowiedź ustna	Praktyka
EK_07 DO EK_19	Realizacja zleconych zadań	Praktyka
EK_20-EK_22	Przedłużona obserwacja postaw i zachowań w trakcie trwania praktyki	Praktyka

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

<p>Praktyka</p> <p>Ocena wiedzy (EK_1-EK_6):</p> <p>Zaliczenie ustne.</p> <p>Student otrzymuje za każdy efekt uczenia się:</p> <p>3 pkt. – gdy student udziela prawidłowych, wyczerpujących odpowiedzi na zadane pytania oraz potrafi podjąć dyskusję,</p> <p>2 pkt. – gdy student udziela w przeważającej większości prawidłowych odpowiedzi na zadane pytania, ale nie analizuje szczegółów lub nie uczestniczy w dyskusji,</p> <p>1 pkt – gdy student udziela częściowo (nie mniej niż 60%) prawidłowych odpowiedzi na zadane pytania.</p> <p>0 pkt. - gdy student udziela mniej niż 60% prawidłowych odpowiedzi na zadane pytania.</p> <p>Ocena umiejętności (EK_7-EK_19):</p> <p>Realizacja zleconych zadań praktycznych.</p> <p>Student otrzymuje za każdy efekt uczenia się:</p> <p>3 pkt. – gdy zlecone zadania praktyczne student wykonuje samodzielnie i całkowicie poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym.</p> <p>2 pkt. – gdy zlecone zadania praktyczne student wykonuje poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym ale potrzebuje nieznacznej pomocy ze strony opiekuna.</p> <p>1 pkt – gdy po wskazówkach opiekuna student zlecone zadania praktyczne wykonuje w przeważającej części (nie mniej niż 60%) poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym.</p>
--

0 pkt. – gdy pomimo licznych uwag opiekuna praktyki student popełnia rażące błędy merytoryczne i / lub metodyczne podczas wykonywania zleconych zadań praktycznych (mniej niż 60% prawidłowo wykonanych zadań).

Ocena kompetencji (EK_20 - EK_22):

Ocena z zakresu kompetencji personalno-społecznych oceniana jest w formie przedłużonej obserwacji postaw i zachowań.

Student otrzymuje za każdy efekt uczenia się:

ZAL - gdy student wykazuje się odpowiednim poziomem kompetencji personalno-społecznych

NZAL - gdy student nie wykazuje się odpowiednim poziomem kompetencji personalno-społecznych

Ocenę pozytywną z praktyki można otrzymać wyłącznie pod warunkiem:

- uzyskania minimum 1 punktu za każdy z ustanowionych efektów uczenia się z wiedzy i umiejętności
- uzyskania min. 60% maksymalnej liczby punktów będącej sumą wszystkich ustanowionych efektów uczenia się z wiedzy i umiejętności
- uzyskania zaliczenia za każdy z ustanowionych efektów uczenia się w kształcenia z zakresu kompetencji,
- 100% obecności na praktyce

Ocena końcowa z praktyki:

5.0 – 93%-100% maksymalnej liczby punktów będącej sumą wszystkich ustanowionych efektów uczenia się z wiedzy i umiejętności

4.5 – 85%-92% maksymalnej liczby punktów będącej sumą wszystkich ustanowionych efektów uczenia się z wiedzy i umiejętności

4.0 – 77%-84% maksymalnej liczby punktów będącej sumą wszystkich ustanowionych efektów uczenia się z wiedzy i umiejętności

3.5 – 69%-76% maksymalnej liczby punktów będącej sumą wszystkich ustanowionych efektów uczenia się z wiedzy i umiejętności

3.0 – 60%-68% maksymalnej liczby punktów będącej sumą wszystkich ustanowionych efektów uczenia się z wiedzy i umiejętności

2.0 – poniżej 60% maksymalnej liczby punktów będącej sumą wszystkich ustanowionych efektów uczenia się z wiedzy i umiejętności.

5. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	200
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	
SUMA GODZIN	200
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	7

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

Wymiar godzinowy	-
Zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

I. Fizjoterapia w dysfunkcjach narządu ruchu (ortopedia, traumatologia, reumatologia, neurologia, neurochirurgia)

1. Buckup K., Testy kliniczne w badaniu kości, stawów i mięśni, PZWL, Warszawa, 2007
2. Skolimowski T., Badania czynnościowe narządu ruchu w fizjoterapii, AWF Wrocław 2009.
3. Brotzman S.B., Wilk K.E. (red. wyd. polskiego: Dziak A.), Rehabilitacja Ortopedyczna, Elsevier Urban & Partner, 2008; Tom I i II.
4. Maxey L., Magnusson J., Pooperacyjna rehabilitacja pacjentów ortopedycznych, DB Publishing, 2018.
5. Śliwiński Z., Sieroń A., Stanek A., Szczegieliński J., Żak M., Wielka Fizjoterapia, Elsevier Urban & Partner, 2014; Tom I i II.
6. Białoszewski D., Fizjoterapia w ortopedii, PZWL, Warszawa 2014
7. Książkowska-Orłowska K., Fizjoterapia w reumatologii, PZWL, Warszawa 2013, wyd. 1.
8. Rosławski A., Ćwiczenia lecznicze w chorobach reumatycznych, PZWL, Warszawa 2019, wyd. 2.
9. Kwolek A., Fizjoterapia w rehabilitacji neurologicznej, Urban & Partner, 2010.
10. Ząbek M. (red), Zarys neurochirurgii, PZWL, Warszawa 1999.
11. Kozubski W., Neurologia – kompendium.

II. Fizjoterapia w chorobach wewnętrznych (pulmonologia, kardiologia, kardiochirurgia, chirurgia, ginekologia i położnictwo

1. Hueter-Becker A., Doelken M. (red. wyd. polskiego: Szczegieliński J.), Badanie kliniczne w fizjoterapii, Edra Urban & Partner, Wrocław 2018, wyd. 1.
2. R. Piotrowicz, A. Jegier, D. Szalewska, J. Wolszakiewicz, E. Piotrowicz, E. Smolis-Bąk, P. Dylewicz, Z. Eysymont, M. Gałaszek, M. Łazorczyk, I. Przywarska, J. Rybicki, E. Straburzyńska-Migaj, J. Tylka, K. Węgrzynowska-Teodorczyk, A. Wilczek-Banc. Rekomendacje w zakresie realizacji kompleksowej rehabilitacji kardiologicznej. Stanowisko Ekspertów Sekcji Rehabilitacji Kardiologicznej i Fizjologii Wysiłku Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego. AsteriaMed Gdańsk 2017
3. Smolis-Bąk E., Kazimierska B. (red.), Fizjoterapia w kardiologii, Lapisart 2013.
4. Mamcarz A., Janiszewski M., Kuch M., Rehabilitacja kardiologiczna, Medical Education 2014.
5. Nowak Z., Podstawy kompleksowej rehabilitacji kardiologicznej, PZWL, Warszawa 2015.
6. Wysokiński A., Kardiologia zabiegowa, PZWL, Warszawa 2020, wyd. 1.
7. Demczyszak I., Kuciel-Lewandowska J., Paprocka-Borowicz M., Fizjoterapia w chorobach układu oddechowego, Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2009.
8. Lewko A., Pyszora A., Badanie fizjoterapeutyczne pacjenta z dysfunkcją układu oddechowego. Wydawnictwo KIF, Warszawa 2020
9. Szukiewicz D., Fizjoterapia w ginekologii i położnictwie, PZWL, Warszawa 2012.
10. Chmielewska D., Stania M., Fizjoterapia w zachowawczym leczeniu nietrzymania moczu u kobiet, AWF, Katowice 2016.

III. Fizjoterapia w pediatrii, w zaburzeniach wieku rozwojowego i wadach postawy:

1. Obuchowicz A. (red.), Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pediatrii, PZWL Warszawa 2016. (rozdział pt. Wywiad. Badanie podmiotowe).
2. Domagalska-Szopa M., Szopa A., Postępowanie usprawniające w mózgowym porażeniu dziecięcym, Śląski Uniwersytet Medyczny. Wydawnictwo Katowice 2018.
3. Sadowska L., Neurokinezyologiczna diagnostyka i terapia dzieci z zaburzeniami rozwoju psychoruchowego, AWF, Wrocław, 2001.
4. Kasperczyk T., Wady postawy ciała, diagnostyka i leczenie, Kraków Kasper, 2001.
5. Kuliński W., Zeman K., Fizjoterapia Pediatria, PZWL, Warszawa 2012.

Literatura uzupełniająca:

1. Nowotny J.: Podstawy fizjoterapii. Część I i II. Wyd. AWF, Katowice 2000.
2. Kinalski R.: Kompendium rehabilitacji i fizjoterapii. Urban&Partner, Wrocław 2002.

- 3.Sadowska L.(red): Neurokinezyologiczna diagnostyka dzieci z zaburzeniami rozwoju ruchowego. Wyd. AWF, Wrocław 2001
4. Bromboszcz J, Dylewicz P: Rehabilitacja kardiologiczna – stosowanie ćwiczeń fizycznych, Elipsa-Jaim, 2009
5. Borkowska M, Banaszek G, Czubak J. Fizjoterapia w pediatrii. PZWL, Warszawa 2012.
6. Banaszek G.: Rozwój niemowląt i jego zaburzenia a rehabilitacja metodą Vojty, alfa- medica Press, Bielsko- Biała, 2004
- 7.Sadowska L.: Neurofizjologiczne metody usprawniania dzieci z zaburzeniami rozwoju, AWF, Wrocław 2004
8. 6.Matyja M, Domagalska M., Podstawy usprawniania neurorozwojowego według Berty i Karela Bobathów, AWF Katowice,
9. Levitt S.: Rehabilitacja w porażeniu mózgowym i zaburzeniach ruchu. PZWL, Warszawa 2000
- 10.Ronikier A. Diagnostyka funkcjonalna w fizjoterapii, PZWL, 2012.
- 11.Międzynarodowa Klasyfikacja Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (International Classification of Functioning, Disability and Health – ICF), nowoczesna klasyfikacja komponentów niepełnosprawności i funkcjonowania osoby niepełnosprawnej. Monografia przygotowywana według rekomendacji KRF.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej